

rià Vallès Vallès, advocat que va fundar la Lliga Regional de Manresa (1890) i va ser un dels tres delegats (amb Oleguer Miró i Francesc Moragas) que van representar la ciutat a les Bases. Els hereus actuals conserven encara en molt bon estat la planta noble de la casa.

També va ser important la **casa Canyelles**, ubicada on ara hi ha el **número 30**, perquè s'hi acollia sovint Ignasi de Loiola passant les nits dormint al cancell de l'entrada.

Al **número 25** hi va néixer Pere Armengou i Mansó, que fou alcalde de Manresa des 1904 fins l'any 1909 i va morir mentre exercia el càrrec.

L'edifici situat al **número 34**, hi va veure néixer el patrici manresà **Manuel Oms i de Prat** (1834-1907), alcalde de Manresa durant dos períodes a finals del segle XIX i fundador de la Caixa d'Estalvis de Manresa, entitat de la qual fou administrador fins que morí.

Són remarcables les pintures de Francesc Morell que es conserven al saló i

també les àmplies vidrieries amb cristall bisellat que donen pas al lluminós menjador orientat a ponent. Als soterranis de la casa, a més, hi trobem un celler medieval, que penetra sota el mateix carrer. I que conserva tines d'oli i vi, i un gran pati posterior amb un molí d'oli d'uns 400 anys d'antiguitat. Aquest edifici, amb tot el patrimoni que el caracteritza, ha arribat als nostres dies gràcies a la voluntat i esforç dels seus propietaris

L'edifici del **número 38** havia estat residència de la **família Herp**, nissaga benestant de la ciutat, un dels membres de la qual, l'advocat Josep Herp i Subirà, fou regidor i tinent d'alcalde i participà en activitats benèfiques i culturals, a finals del segle XIX i començaments del XX.

Avui en dia, el seu aspecte, en procés de rehabilitació, ens remet a aquella ciutat de fa 125 anys. Es conserven encara suficients testimonis materials per a identificar-ne la importància i re- viure'n l'esplendor. ■

ORGANITZAT PER: Ajuntament de Manresa, Centre d'Estudis del Bages, Carrer del Balç i Manresa Turisme
AMB LA COL·LABORACIÓ DE: Família Armengol-Tripiana, D Pop, 2Dsushi, Mas de la Sala, L'Anella Verda i Mengem Bages

AMB EL SUPORT DE:

TEXT: Francesc Comas Closas

FOTOGRAFIA DE PORTADA: El carrer de Sobrerroca a principis del segle XX (Arxiu Comarcal del Bages)

SOBRERROCA

El carrer principal de la Manresa de fa 125 anys

SOBRERROCA

El carrer principal de la Manresa de fa 125 anys

El carrer és un dels més antics de la ciutat. Es va crear a l'entorn del mercat medieval, cap al segle XI, i n'era el principal accés des dels camins de Berga i Vic, que entraven dins muralles pel portal de Sobrerroca.

El carrer de Sobrerroca va ser el més important i el més senyorial de la ciutat fins que no es van enderrocar les muralles als anys setanta del segle XIX i es va començar a construir a l'eixample. En aquell moment la burgesia manresana va començar a canviar aquest carrer pel Passeig de Pere III i voltants.

Com que era –juntament amb la plaça Major, Sant Miquel, Plana de l'Om i Born– un dels carrers més rellevants i comercials, els nostres avantpassats hi acostumaven a passejar: i quan feien aquesta trajecte del Sobrerroca al Born i tornar en deien fer “el passeig de ratlla a ratlla”.

Al 1892, quan els delegats de la Unió Catalanista van venir a Manresa el 25,

El carrer de Sobrerroca és i ha estat històricament un dels principals carrers de Manresa, un dels carrers més nobles i principal eix comercial

26 i 27 de març per redactar les Bases de Manresa hi van passar moltes vegades per anar de l'ajuntament al local de la Lliga Regional que es trobava al Joc de la Pilota. En aquells anys el carrer Sobrerroca era un dels carrers més dinàmics, amb un comerç al detall més especialitzat i amb uns serveis d'especial rellevància.

Hi havia algunes botigues de productes de primera necessitat com queviures (4), cansaladeria (1), carnisseries (2), peixateries (3), forns de pa (2) però també botigues més especialitzades com efectes d'escriptori, camiseries (2), joguines fines, objectes artístics, venda de barrets, sastres (3), teixits al detall (2). Així mateix trobem serveis adaptats a les noves realitats econòmiques i urbanes d'una ciutat en creixement com farmàcies (2), dentistes, metges, procuradors, advocats i notaris.

Algunes d'aquestes activitats comercials les van veure els delegats de les Bases i encara les podem veure avui com la Farmàcia Trapé, que va ser fundada per Francesc Miralles (1862), la casa Puigbertran instal·lada al carrer l'any 1884 o el “Salón de peluqueria de Franciso Vila” (1889) i que encara conserva alguns elements originals.

Altres botigues de finals de segle van ser la ferreteria Armengou, la sastreria Tuneu, la cereria La Montserratina i la impremta Vives.

Alguns establiments es van obrir al cap de pocs anys, com la casa Garriga, l'any 1904, mentre que altres han desaparegut, com la tintoreria Gros, la cotilleria Magda o la Carnisseria Torras (cal Boixet).

Així mateix, moltes de les cases del carrer encara conservaven restes d'una activitat agrícola no massa llunyana i que encara es mantenia en algunes ca-

Interior de la tina davant del número 18 del carrer (Ajuntament de Manresa)

Establiment al carrer de Sobrerroca a mitjans segle XX (Arxiu Comarcal del Bages)

ses. Aprofitant el desnivell o balcera respecte del carrer del Balç hi ha als soterranis de moltes cases cellers, tines, molins d'oli i pous d'aigua que s'alimentaven de les aigües freàtiques: tot i que les cases rebien aigua corrent des del 1865 eren omplerts amb l'aigua de la Sèquia.

Els residents

La seva importància històrica ha fet que sigui el carrer on han viscut algunes de les famílies il·lustres de la ciutat:

Al **numero 3** hi va néixer l'historiador Joaquim **Sarret i Arbós**. Cronista oficial va escriure el text de la placa de les Bases que es conserva al Saló de Sessions de l'ajuntament de Manresa.

Al **número 14** va ser la seu de les primeres oficines de **Caixa Manresa** que va obrir el 8 de gener de 1865, compartint espai amb el Casino Manresano. La casa coneguda com Cal Cavaller era propietat de Ramon Soler i Trias, un dels fundadors de Caixa Manresa.

Al **número 22** hi va néixer el pintor Josep **Mestres i Cabanes**.

Un altre casal és el **número 24-26** de la **família Vallès**, una nissaga destacada en la vida pública local durant el segle XIX i començaments del XX, alguns representants il·lustres de la qual foren Josep Vallès i Ferrer, alcalde de Manresa l'any 1865 i primer president de la Caixa de Manresa. De la mateixa família era Ma-